

Kunnalliset jätehuoltomääräykset

Kuntien ympäristöviranomaisten ja Vestia Oy:n yhteisen työryhmän esitys
kunnallisiksi jätehuoltomääräyksiksi, hyväksytty työryhmässä 6.10.08

Hyväksytty XXX:n kunnassa / kaupungissa __.__.2009
(hyväksyvä päätöksentekoeelin, päätöspvä ja pykälän nro)

SISÄLLYS

1. Yleistä	3
Soveltamisala	3
Tavoitteet.....	3
2. Jätteiden hyödyntäminen ja käsittely kiinteistöllä	4
Kompostointi.....	4
Jätteiden polttaminen.....	4
Jätteiden hautaaminen maahan.....	5
Muu omatoiminen käsittely	5
3. Jätteiden lajittelu	6
Yleinen lajittelu- ja hyödyntämisvelvoite.....	6
Rakennustoiminnan jätteet	8
Yleisötilaisuuksien jätehuolto	8
4. Jätteiden keräys ja kuljetus	9
Järjestetty jätteenkuljetus.....	9
Keräyspaikka	9
Keräysvälineet.....	9
Keräysvälineiden sijoittaminen.....	10
Keräysvälineiden täyttö.....	11
Keräysvälineen tyhjentäminen	12
Kuormausajat	13
Jätteiden kuljettaminen	13
Poikkeuksellisten jätteiden kuljetus.....	13
5. Ongelmajätteet ja erityisjätteet	14
Ongelmajätteiden lajittelu, keräys ja varastointi.....	14
Ongelmajätteiden toimittaminen käsittelyyn	14
Erityisjätteet.....	14
Terveystieteiden jätteet.....	15
6. Jätteiden vastaanottoaikat	15
Yleinen kuljetusvelvoite.....	15
Yleiset vastaanottoaikat.....	15
Kaatopaikkakelpoisuus	16
7. Muut määräykset	17
Kiinteistön haltijan tiedottamisvelvollisuus.....	17
Määräysten valvonta.....	17
Poikkeusvalta	17
Tarkemmat ohjeet.....	17
Voimaantulo.....	17
Liitteet	18
LIITE 1 Määritelmät	18
LIITE 2 Vastaanottoaikat.....	20

1. Yleistä

Kunnille on jätelain 10 ja 13 §:ssä asetettu jätehuollon järjestämisvelvoite. Jäljempänä mainitut kunnat ovat antaneet tämän tehtävän osakassopimuksessa määritellyllä tavalla Vestia Oy:n hoidettavaksi. Vestia Oy on kuntien omistama jäteyhtiö, joka toimii omistajakuntiansa alueella Siika-, Pyhä-, Kala- ja Lestinjokilaaksoissa. Omistajia ovat:

Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Himanka, Kalajoki, Kannus, Kärsämäki, Merijärvi, Nivala, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Sievi, Siikalatva*, Toholampi, ja Ylivieska.

* Siikalatvan kunta 1.1.2009 alkaen (ent. Rantsila, Piippola, Pulkila ja Kestilä)

XXXXX:n kunta/kaupunki on antanut nämä jätehuoltomääräykset jätelain 17 §:n perusteella.

Soveltamisala

1 § Jätehuollon järjestämisessä, jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemisessä sekä jätehuollon valvonnassa on sen lisäksi, mitä muualla on säädetty tai määrätty, noudatettava näitä yleisiä määräyksiä.

Määräykset koskevat koko XXX:n kunnan / kaupungin aluetta.

Tavoitteet

2 § Jätehuoltomääräyksillä ohjataan jätehuoltoa jätelain säädösten sekä kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on ehkäistä jätteiden syntymistä, vähentää niiden määrää ja haitallisuutta sekä jätteiden käsittelystä aiheutuvia haittoja.

Määräyksissä käytetyt termit on selitetty liitteessä 1.

2. Jätteiden hyödyntäminen ja käsittely kiinteistöllä

Kompostointi

3 § Biojätteiden ensisijainen käsittelymenetelmä on kompostointi kiinteistöllä.

Kiinteistöllä saa kompostoida siellä syntynyttä biojätettä seuraavasti:

- **Elintarvikejätteen** kompostoinnin tulee aina tapahtua lämpöeristetyssä, haittaeläimiltä suojatussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa. Kompostori on sijoitettava ja sitä on hoidettava niin, että siitä ei aiheudu haittaa terveydelle eikä ympäristölle. Kompostiin ei saa laittaa jätteitä, jotka haittaavat kompostoitumista tai kompostituotteen käyttöä. Biojätekompostin saa poistaa säiliöstä vasta, kun jätteet ovat selvästi maatuneet.
- **Käymäläjätteitä** saa taajama-alueella kompostoida ainoastaan tarkoitukseen suunnitellussa kompostointilaitteessa. Kuivakäymälän ja käymäläjätekompostin on oltava tiiviillä pohjalla, eikä käymälästä saa valua nestettä maahan. Käymälöiden ilmanvaihto on järjestettävä niin, ettei käymälästä aiheudu haittaa lähiympäristöön. Käsittelemätöntä käymäläjätettä ei saa haudata maahan.
- **Puutarhajätteitä**, kuten ruohoa, lehtiä ja muita niihin verrattavia jätteitä, voidaan kompostoida myös avokompostissa, jossa on kehikko. Ylijääneet ja/tai pilaantuneet kasvukset, hedelmät ja muut niihin verrattavat jätteet tulee kompostoida elintarvikejätteen joukossa lämpökompastorissa. Puutarhajätteen avokomposti on sijoitettava ja hoidettava niin, että siitä ei aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Puutarhajätteiden vienti yleisille puisto- ja viheralueille on kielletty.

Kompostoria tai kuivakäymälä ei saa sijoittaa 5 m:ä lähemmäksi naapurin rajaa ilman naapurin suostumusta.

Nämä määräykset eivät koske kompostointia, johon on saatu ympäristölupa.

Jätteiden polttaminen

4 § Jätteiden polttaminen on kielletty.

Keskuslämmityskattilassa tai muussa kiinteässä lämmityslaitteessa tai uunissa saa polttaa muun palavan materiaalin joukossa lämmityksen yhteydessä risuja, oksia ja käpyjä sekä käytöstä poistettua puutavaraa, joka on puhdasta, kuivaa, kyllästämätöntä ja maalaamatonta. Maalattua, lakattua, kyllästettyä puuta, vaneria, lastulevyä yms. ei saa polttaa kiinteistöllä, vaan ne tulee toimittaa käsittely- tai keräyspaikkaan.

Kuivaa paperia ja pahvia saa polttaa muun palavan materiaalin joukossa vain sytykkeenä. Muovien polttaminen on kiellettyä.

Polttamisesta ei saa aiheutua haittaa terveydelle eikä ympäristölle.

Risujen ja oksien avopoltossa, kulotuksessa ja kokkojen poltossa on noudatettava, mitä on määrätty kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä sekä palolaitoksen ohjeita.

Kaikessa polttamisessa on otettava huomioon, etteivät savukaasut aiheuta kohtuutonta haittaa ympäristölle tai naapureille.

Nämä määräykset eivät koske jätteenpoltttoa, johon on saatu ympäristölupa.

Jätteiden hautaaminen maahan.

5 § Jätteiden hautaaminen maahan on kielletty.

Lemmikkieläimen saa haudata maanomistajan luvalla. Lemmikkieläintä ei saa haudata alle viiden- toista (15) metrin etäisyydelle kaivosta tai vesistöstä eikä pohjavesialueelle tai vedenottamon suo- ja-alueelle. Hauta on peitettävä vähintään 0,5 – 1 metrin maakerroksella. Eläintä ei saa haudata muovisäkissä tai muussa maatumattomassa pakkauksessa.

Ohjeita tuotantoeläinten ja hevosten hautaamisesta ja riistajätteen käsittelystä antaa eläinlääkäri.

Muu omatoiminen käsittely

6 § Kertaluonteisesti saa maarakenteissa hyödyntää vähäisiä määriä puhtaita ylijäämämaita silloin, kun niillä voidaan korvata maa-ainesten käyttöä, ei kuitenkaan ammattimaisesti eikä laitospäisesti. Puhdasta murskattua betoni- ja tiilijätettä saa käyttää vain rakentamisen yhteydessä hyväksytyn suunnitelman mukaisesti muilla kuin pohjavesialueilla rakentamisessa tai maanrakennuksessa enintään 500 m³ silloin, kun sillä voidaan korvata maa-ainesten käyttöä.

7 § Muu kuin §:ssä 3, 4 ja 6 tarkoitettu jätteiden omatoiminen käsittely on kielletty ilman ympäristö- viranomaisen lupaa.

3. Jätteiden lajittelu

Yleinen lajittelu- ja hyödyntämisvelvoite

8 § Jätteen tuottajan on huolehdittava jätteiden lajittelusta niin, että hyötyjätteet, ongelmajätteet ja erityisjätteet pidetään erillään kaatopaikalle menevästä sekajätteestä.

Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi näiden määräysten mukaisesti.

9 § Hyödynnettävät jätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava hyödyntämistä varten asianmukaisiin keräyspaikkoihin seuraavasti:

Asuinkiinteistöt

Pienmetalli:

kun kiinteistöllä on vähintään 10 huoneistoa, on pienmetalli lajiteltava erilliseen keräysvälineeseen ja toimitettava järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Edellä mainittua pienempien asuinkiinteistöjen tulee toimittaa pienmetalli alueelliseen keräyspisteeseen (ekopisteille).

Keräyslasi:

kun kiinteistöllä on vähintään 10 huoneistoa, on keräyslasi lajiteltava erilliseen keräysvälineeseen ja toimitettava järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Edellä mainittua pienempien asuinkiinteistöjen tulee toimittaa keräyslasi alueelliseen keräyspisteeseen (ekopisteille).

Keräyspaperi:

Keräyspaperi tulee aina pitää erillään muista jätteistä ja toimittaa asianmukaiseen (tuottajayhteisön osoittamaan) keräyspaikkaan. Keräyskelpoista paperia ei saa laittaa sekajätteen tai energijätteen keräysvälineisiin.

Energijäte:

kiinteistöllä voidaan kerätä energijätettä huomioiden kuitenkin lajitteluvälitteet materiaalina hyödynnettäville jätteille.

Kaikilla asuinkiinteistöillä on siirryttävä energijätteen erilliskeräilyyn 1.1.2012 alkaen. Jäteyhtiö voi antaa myöhemmin tarkempia ohjeita kattavasta energijätteen erilliskeräilystä.

Biojäte:

kun kiinteistöllä on vähintään 10 huoneistoa, on biojäte lajiteltava erilliseen keräysvälineeseen ja toimitettava järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Kiinteistöt, joilla on vähintään 5 asuinhuoneistoa, voivat halutessaan liittyä biojätteen erilliskeräykseen.

Jäteyhtiö voi antaa tarkempia ohjeita biojätteen lajittelusta ja erilliskeräilystä. Edellä mainittua pienemmille asuinkiinteistöille biojätteen ensisijaiseksi käsittelymenetelmäksi suositellaan kiinteistökohtaista kompostointia 3 §:n mukaisesti.

Muut kuin asuinkiinteistöt (esim. virasto, kauppa, laitos, yksityisen palvelutoiminnan ja muun ammattimaisen toiminnan kiinteistöt)

Pahvi:

kun kiinteistöllä syntyy pahvia yli 50 kg/kk, on pahvi lajiteltava erilleen omaan keräysvälineeseensä ja toimitettava hyödynnettäväksi.

Pahvi on kerättävä ja sitä on säilytettävä niin, että se ei aiheuta ympäristön roskaantumista eikä kastu varastoinnin aikana.

Metallijäte:

kun kiinteistöllä syntyy metallijätettä yli 200 kg /v, on se lajiteltava erilleen omaan keräysvälineeseensä ja toimitettava hyödynnettäväksi.

Keräyslasi:

kun kiinteistöllä syntyy lasijätettä yli 200 kg/v, on se lajiteltava erilleen omaan keräysvälineeseensä ja toimitettava hyödynnettäväksi.

Keräyspaperi:

Kiinteistön haltijan on järjestettävä paperinkeräys jätelain¹ mukaisesti. Keräyskelpoista paperia ei saa laittaa sekajätteen tai energiajätteen keräysvälineisiin.

Energiajäte

kiinteistöllä voidaan kerätä energiajätettä huomioiden kuitenkin lajitteluvälitteet materiaalina hyödynnettäville jätteille.

Kiinteistöillä on siirryttävä energiajätteen erilliskeräilyyn 1.1.2012 alkaen. Jäteyhtiö voi antaa myöhemmin tarkempia ohjeita kattavasta energiajätteen erilliskeräilystä.

Biojäte:

kun kiinteistöllä on ruoan valmistusta, ruokala, elintarvikemyymälä tai vastaavaa toimintaa tai biojätettä syntyy yli 50 kg /vko, on biojäte lajiteltava erilleen omaan keräysvälineeseensä ja toimitettava hyödynnettäväksi. Jäteyhtiö voi antaa tarkempia ohjeita biojätteen lajittelusta ja erilliskeräilystä.

Uppopaistorasvat on kerättävä omiin astioihinsa ja toimitettava hyötykäyttöön. Satunnaisesti syntyvät pienet määrät uppopaistorasvaa voidaan imeyttää biojätteeseen tai hävittää sekajätteenä.

10 § Sekajäte

Jokaisella kiinteistöllä on oltava käytössään sekajätteen keräysväline. Sekajätteen keräysvälineeseen ei saa laittaa erilliskerättäviä hyötyjätteitä.

¹ Jätelaki 18 b § 1 mom kohta 2: Tuottajavastuu koskee seuraavia tuotteita ja tuottajia: sanomalehdet, aikakauslehdet, toimistopaperit ja muut niihin rinnastettavat paperituotteet ja niiden tuottajat (...).

Jätelaki 18 h § (4.6.2005): Kiinteistön haltijan on järjestettävä edellä 18 b §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen käytöstä poistettavien paperituotteiden keräystä varten tarvittavat tilat ja keräysvälineet asuinkiinteistöille ja sellaisille pienkiinteistöille, joilla on toimistoja taikka tuotanto- tai palvelutoimintoja. Velvollisuus ei kuitenkaan koske kiinteistöjä, jotka sijaitsevat pientalo- ja haja-asutusalueella, jossa tuottaja on järjestänyt keräyksen alueellisilla vastaanottopaikoilla tai jossa keräyksen järjestäminen aiheuttaisi kohtuuttomia kustannuksia kerättävän paperin vähäisen määrän vuoksi.

Rakennustoiminnan jätteet

11 § Jätteet, jotka syntyvät rakennustoiminnassa tai muussa tilapäisessä rakennus- ja purkutoiminnassa, on kerättävä erikseen ja lajiteltava siten, että jätteet voidaan käyttää hyödyksi tai loppusijoittaa asianmukaisella tavalla.

Rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvistä jätteistä on toimitettava hyödynnettäväksi:

- betoni-, tiili-, kivennäislaatta-, keramiikka- ja kipsijätteet
- kyllästämättömät puujätteet
- metallijätteet
- maa-aines-, kiviaines- ja ruoppausjätteet
- mahdollisuuksien mukaan muu hyötykäyttöön soveltuva jäte

Lisäksi on lajiteltava erilleen hyödynnettävistä jätteistä:

- erityiskäsittelyä vaativat jätteet (esim. asbestia sisältävä jäte)
- ongelmajätteet
- pilaantuneet maa-ainekset
- hyötykäyttöön kelpaamaton sekajäte.

Erilaisten jätteiden vastaanottopaikat on esitetty liitteessä 2.

Käyttämättä jääneet rakennusmateriaalit ja käyttökelpoiset rakennusosat rakennus-, remontti- ja purkutyömailta voidaan kerätä erilleen siten, että ne voidaan mahdollisuuksien mukaan toimittaa uudelleen käyttöön.

Yleisötilaisuuksien jätehuolto

12 § Yleisötilaisuudet on suunniteltava mahdollisimman vähäjätteisiksi. Yleisötilaisuuksissa tulee järjestää erilliskeräys

- biojätteelle, mikäli tapahtumassa on ruoan tarjoilua
- keräyspahville ja
- sekajätteelle

Keräyspaperi, keräyslasi, energiajäte ja pienmetalli on lajiteltava, mikäli tapahtumassa syntyy niitä yli 20 kg. Erilliskerätyt hyötyjätteet tulee toimittaa luvan saaneeseen käsittely- tai keräyspaikkaan.

Tilaisuuden järjestäjän on huolehdittava, että tapahtuma-alueella on riittävä määrä yleisön käyttöön tarkoitettuja biojäte- ja sekajäteastioita sekä yleinen keräyspaikka messu-, myynti- ja tarjoilupisteissä syntyville jättejakeille.

Messu-, myynti- ja tarjoilupisteiden hoitajien on toimitettava syntyvät jätteet tapahtuma-alueen keräyspaikkaan asianmukaisesti lajiteltuna.

4. Jätteiden keräys ja kuljetus

Järjestetty jätteenkuljetus

13 § Järjestetyssä jätteenkuljetuksessa kuljetetaan lasi-, metalli-, pahvi-, energia-, bio- ja sekajäte seuraavilta kiinteistöiltä:

- kaikki asumisessa syntynyt jäte: vakinaisessa ja vapaa-ajan asunnossa sekä maatalan asuinrakennuksessa syntynyt jäte
- valtion, kunnan ja seurakunnan jäte, joka on ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään rinnastettavissa asumisessa syntyvään jätteeseen
- asuin kiinteistöissä sijaitsevien liikehuoneistojen jäte, joka ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään vastaa asumisessa syntynyttä jätettä ja joka toimitetaan kiinteistön haltijan luvalla kiinteistöllä olevaan jätteen keräyspaikkaan.

Näiden lisäksi järjestetyssä jätteenkuljetuksessa voidaan kuljettaa jätteen haltijan kanssa tehdyn erillisen sopimuksen perusteella muutakin kuin asumisessa syntyvää jätettä.

Koko kunta on järjestetyn jätteenkuljetuksen aluetta.

Kaikkien kiinteistöjen tulee jätelain 11 §:n mukaisesti kuulua järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Kiinteistö voi täyttää tämän liittymisvelvollisuutensa joko kiinteistökohtaisella keräyspisteellä tai käyttäen yhteistä keräysvälinettä vierekkäisten kiinteistöjen / lähinaapureiden kanssa. Näiden kiinteistöjen on sovittava yhteisen keräysvälineen käytöstä keskenään ja ilmoitettava kaikkien samaa keräysvälinettä käyttävien kiinteistöjen tiedot sekä yhteisen jäteastian sijaintipaikka jäteyhtiölle. Yhteisten keräysvälineiden käyttöä suositellaan erityisesti vapaa-ajan asunnoille.

Jäteyhtiö ylläpitää kunnan lukuun järjestetyn jätteenkuljetuksen asiakasrekisteriä. Asiakas on velvollinen ilmoittamaan asiakasrekisteriin vaikuttavista muutoksista yhtiölle. Muutokset huomioidaan aikaisintaan ilmoituspäivästä alkaen.

Jätteen haltija vastaa järjestettyyn jätehuoltoon kuulumattoman jätteen kuljettamisesta asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

Keräyspaikka

14 § Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätehuoltoa varten tarvittava keräyspaikka asuin-, toimisto-, tuotanto- ja palvelukiinteistöille.

Keräyspaikka tulee valita siten, ettei keräysvälineiden tyhjentämisestä aiheudu tarpeetonta vaaraa tai haittaa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle eikä tyhjentäjälle.

Omakoti- ja paritalokiinteistöissä keräyspaikka suositellaan sijoitettavaksi tonttiliittymän välittömään läheisyyteen.

Keräysvälineet

15 § Kiinteistön haltijalla tulee olla käytössään riittävä määrä jätteiden keräysvälineitä niin, että syntyvät jätteet mahtuvat niihin.

Jätteiden keräysvälineinä saa käyttää

- käsin siirrettävissä olevia, enintään 700 litran kannellisia, pyörin ja tartuntakahvoin varustettuja jäteastioita, jotka soveltuvat puristinlaittein varustettujen jäteautojen koneelliseen kuormaukseen;

